

UMJETNIČKI VODITELJ FESTIVALA KLAP

Na Aklapelu

Upitate li danas prosječno školovanog građanina naše zemlje za klapsko pjevanje odmah će uzviknuti „Zora bila“ i podignuti ruke u zrak poput naših istočnih susjeda... Upravo zato je festival Aklapela pravi primjer konkretnog poduzimanja akcije. Ciljevi i zadaci festivala podrazumijevaju promociju klapskog pjevanja kojemu ja ne bi dodavao prilog - izvorno, jer ono to jest

DUBROVNIKOM će na Malim Uskras ponovno odjekivati izvorna klapska pjesma. Naime, od 5 do 7. travnja u gra-

du će se održati drugo izdanje Festivala Aklapela, festivala izvorne klapske pjesme koji njeguje isključivo a capella više-

glasnu klapsku izvedbu autohtonih napjeva. Tim povodom za ovaj broj duLista porazgovarali smo s umjetničkim voditeljem tog festivala maestrom Joškom Čaletom.

Kao umjetnički voditelj festivala zaduženi ste i za izbor onih klapa koje će Dubrovčani moći slušati u sklopu festivala Aklapela. Stoga nam recite koje ste klape ove godine izabrali za nastup na festivalu i zašto baš njih?

- Ideja festivala je predstaviti najkvalitetnije primjere klapskog pjevanja u izvedbama za to najposobnijih, najkvalitetnijih i u klapskom pokretu najistaknutijih klapa. Festival promovira stilsku i žanrovsku različitost koju je moguće čuti u interpretacijama pojedinih bazena klapskog pjevanja. Tako će reprezent otočkog klapskog pjevanja biti blatska klapa Kumpanji, zadarskog klapa Kaleta, šibenskog klapa Bunari, kaštelansko područje predstavlja klapa Cambi, a splitsko zagrebačka klapa Grdelin koja izvrsno interpretira upravo taj glazbeni izričaj. Uz prošlogodišnje domaćine Subrenum, čast nam je predstaviti i laureate prošlogodišnjeg Omiškog festivala, klapu Kaše. Dio programa koji predstavlja aktivnost ženskih klapa predstaviti će uz domaćine, žensku klapu FA Lindo, dvije istaknute ženske klape koje djeluju u Zagrebu - Dišpet i Čakulone, žensku klapu Neverin iz Kaštel Lukšića te prošlogodišnje omiške pobjednice - žensku klapu Čuvite s otoka Šolte.

Kako je došlo do Vaše sura-

dnje s agencijom Dubrovnik Partner i koji su glavni ciljevi festivala Aklapela?

- Spojili su nas zajednički ciljevi i interesi, a susreli smo se zahvaljujući zajedničkom prijatelju, uglednom Dubrovčaninu Tonku Joviću. Ideja o predstavljanju klapskog pjevanja na koncertnoj pozornici poput bilo kojeg koncerta ozbiljne glazbe, bez suvišnih konferansi sa svim učesnicima na pozornici koji zajedno s publikom tvore glazbeni krug („klapa je krug“ - rekao bi Jakša Fiamengo) željan ugodne glazbe izvodača u središtu tog kruga. Želja nam je ovim načinom predstavljanja uspostaviti kvalitativni standard u predstavljanju klapskog, a capella repertoara predstavljajući pri tome najkvalitetnije klape kroz raznolikost bogatog (lokalnog) klapskog izričaja. U tom smislu pokušavamo istaknuti i crkveno pučko pjevanje koje je zasigurno prethodilo klapskom, svjetovnom repertoaru. Stoga je i koncert kojeg održavamo u dominikanskoj crkvi izuzetno važan, a isto tako u svojoj konačnici zahvalnoj publici zanimljiv.

GLAZBENI FENOMENI

Inače ste etnomuzikolog, glazbeni pedagog i dirigent, a teme kojima se bavite su vezane uz vokalnu glazbenu tradiciju dalmatinskog primorja i zaleda. Član ste i stručnih, savjetodavnih i ocjenjivačkih komisija, smotri i festivala, između ostalog i Festivala dalmatinskih klapa u Omišu, a također ste i

SKKE PJESME AKLAPELA JOŠKO ČALETA

RAZGOVARALA: ANA PROHASKA

stižu najkvalitetnije klape

klapski pjevač i voditelj klapa. Kako danas ocjenjujete klapsku pjesmu u Hrvatskoj kojoj je UNESCO dodijelio status nematerijalne kulturne baštine u Hrvatskoj?

- Uvrštavanje klapskog pjevanja na Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity predstavlja priznanje ali i obvezu da ćemo svojim djelima pokušati isticati upravo ono što je obrazloženjem ovog uvrštenja uvršteno na ovaj svjetski popis, a to je repertoar a capella klapskih pjesama ili novih kompozicija koje danas u toj maniri inspirirani tradicijskim stilom ove glazbe pišu ugledni klapski kompozitori od kojih su mnogi poznati i kao kreatori cjelokupnog pokreta vezanog uz 1960-e godine i pokretanje prvog Festivala dalmatinske klapske pjesme u Omišu.

Što je sa ostalom tradicijskom glazbom u Hrvatskoj?

- Slični procesi dogodili su se s pjevanjem istarsko-primorskog područja - dvoglasje tiječnih intervala Istre i Hrvatskog Primorja te arhaičnom tehnikom pjevanja - ožkanje koje pokriva i dio dubrovačke županije (po svajski, ustresalice) te glazbenim žanrom bećarac koji pak pokriva područje sjevernog i sjeveroistočnog dijela naše zemlje. Brojni su glazbeni fenomeni upisani i u registar nematerijalne kulturne baštine RH da bi se barem na taj način njihova egzistencija promovirala i nastavila, prenijela slijedećim generacijama.

Smatrate li da se u Hrvatskoj ponovno populariziralo

klapsko pjevanje? Bar se to tako čini kada se uzme u obzir uistinu velik broj klapa koje aktivno djeluju.

- Popularizacija nije pojam koji ide pod ruku s klapskim pjevanjem. Naime, velik je broj novoosnovanih klapa u kojima pjevaju pojedinci koji s tradicijom nemaju prevelikog kontakta, razlozi njihove aktivnosti su raznovrsni. To ih priječi da glazbeno razmišljaju na klapski način, pa su mnogima uzori tek rijetki prezahtjevni klapski standardi te vokalno-instrumentalna glazba koja spada u domenu dalmatinske popularne (urbane) glazbe.

MORAMO OSVIJESTITI LJUDE

Je li to populariziranje klapske pjesme, prema Vašem mišljenju, štetno za izvorno klapsko pjevanje a capella, ili ono pridonosi osvještavanju ljudi za našu bogatu kulturnu tradiciju?

- Osvještavanje ljudi je upravo ono na čemu mi moramo raditi. Upitate li danas prosječno školovanog građanina naše zemlje za klapsko pjevanje odmah će uzviknuti „Zora bila“ i podignuti ruke u zrak poput naših istočnih susjeda... Upravo zato je festival Aklapela pravi primjer konkretnog poduzimanja akcije. Ciljevi i zadaci festivala podrazumijevaju promociju klapskog pjevanja kojemu ja ne bi dodavao prilog - izvorno, jer ono to jest. Ono drugo što se prodaje pod 'klapsko' bilo pod nazivom vokalnog (češće i instrumentalnog) sastava koji ga

izvodi ili komercijalnim (dalmatinski pop) repertoarom bi radije trebalo označavati drugačijim terminima.

I na širem dubrovačkom području djeluju brojne klape. Jeste li upoznati s njihovim radom i naravno, imate li možda neku koja je prema Vašem mišljenju najbolja? Osim naravno onih klapa koje će nastupiti na ovogodišnjoj Aklapeli!

- Prošle godine smo s ponosom istaknuli da će nam biti čast

uvrstiti sve najbolje s dubrovačkog područja u naš projekt. Eto, to se već počelo ostvarivati. Za vrijeme prošlogodišnjih druženja klapa, nakon koncerata koja su također važnim dijelom vikenda druženja klapaša u Dubrovniku, od svih dubrovačkih klapa jedini su nam pristupili mladići iz klape Kaše. Svojim omiškim uspjehom zaslužili su biti dijelom Aklapele pokazavši i tim prije spomenutim činom da su vrlo sposobni klapski komunicirati s klapskim pokretom.

